

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkezesések intézendők.

Hirdetéseket

és nyilt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A munkásközvetítésről.

A munkások bérharcai, mióta vezetésüket a nemzetközi szociálisták vezérférfiai átvették, nemcsak eredeti formájuktól elütnek, de lényegükben is megváltoztak. A szociálisták arra törekednek, hogy a tömegsztrájkok helyébe az általános szakmabeli sztrájkokat kiküszöböljék, miután a sztrájkban résztvevő munkásoktól igen nagy áldozatot kívánnak, a szociálista szervezetek pénztárát pedig igen erősen apasztotta, sőt teljesen ki is üríthetik. A sztrájk helyébe lépett a bojkott, amidőn aránylag csak kevés munkás veszíti el kenyérét, ezek a munkában maradt munkások béréből teljes kárpótlást nyernek; az egyes munkaadó pedig, míg társaival a munkások ellen nem szervezkedett, kénytelen volt a neki a munkások által diktált föltételeket elfogadni.

A munkások ezen kitünően bevált harcmódora szülte ellenhatásképpen a munkaadó szervezeteit, amelyekre most azon föladat hármlik, hogy tagjait hathatósan megvédje. Ezen védelem természetszerűen nem lehet más, mint a támadás eszközeinek megfordítása: meg kell nehezíteni a szociálista-szervezetnek a sztrájk, illetve a bojkott

kimondását, amit legkönnyebben úgy érhetünk el, ha reá kényszerítjük az összes sztrájkoló munkások eltartását. Ha majd a cél eléréséhez szükséges előzetes kiadások az elérhető eredménnyel közel elérhetőek lesznek, a sztrájkok rendezését csak nagy ritkán fogják eszközölni. Minden munkaadó szervezetnek arra kell törekedni, hogy e célt mielőbb elérje.

Ezen célra szolgál a munkásközvetítő. Tudjuk, hogy a munkás igen mobil, ha egy helyen nem talál munkát, mely kis elhatározásba kerül neki lakhelyét megváltoztatni, sztrájk esetén pedig a munkásvezérek első és legfőbb gondja a sztrájkoló nagy részét a lakóhely megváltoztatására bírni, miáltal nem csak a segélyzésre szoruló száma apasztatik, hanem kisebb lesz annak veszélye, hogy valaki elégtelensége folytán a munkásvezérek ellen föllázzadjon és így a vasgyűrűt: a szolidaritás szétrepessze. Egyedül a munkásközvetítő azon szerv, mely által képesek vagyunk nyilvántartani széles e hazában, sőt annak határain túl: hol van sztrájk, illetve bojkott, kik vesznek részt abban, mely azokról pontos lajstromot vezet, mely meggátolhatja azt, hogy azok bárhol másutt munkát nyerjenek.

A munkásközvetítő használatát minden munkaadóra kötelezőleg kell kimondani, miért is okvetlenül szükséges, hogy az díjtalanul működjék: közvetítő díjat egy féltől sem szabad szedni. A közvetítő intézet az ipartestületben használt munkás-törzslapokhoz hasonló törzslapokat szerkeszt és őriz, amelyek folyószámmal láttatnak el; ezen számokkal egyenlő számmal ellátott munkásigazolványt kap azon munkás, ki munkát keres és alkalmaztatása ellen nem forog fönn akadály (sztrájkban vagy bojkottban való részvétel), vagy akinek kizáratásáról a közvetítő nem értesítettet.

Ezen igazolvánnyal a munkás azon műhelybe küldetik, amelyből munkásszükséglet a közvetítőbe bejelentetett. A munkaadó csak oly segédet állíthat munkába, aki ily igazolványt, amely munkára jogosít, előmutat, de nem köteles a neki küldött munkást fölfogadni és munkába állítani. A helyi szokások szerint esetleg úgy is történhetik a munkásközvetítés, hogy az igazolvánnyal ellátott munkás a közvetítőben kiírt műhelyek, illetve munkaadók között szabadon választva, azok egyikénél jelentkezik munka végett. A munkaadó a segédétől bevonja az igazolványt, arra följegyzi a munkába

TÁRCA.

A LILIOM.

Hogy hol jártam, a hely panorámája már rég kivesszett emlékezetemből. Annyit tudok csak, hogy buján zöld mezőség vett körül; harmatos szőnyege teleszőve volt ezernyi színes, bársonyos virággal. Ugynevezett hideg nyári nap volt, az égi nap leszórta sugarait, de nem melegített; és játszotta nyári játékát; elbujt egy felhőrongy mögé, majd foszlányokká tépte és újra lassanként, egyenként dugdosta elő lángsugáru karmait. És a mikor újra eltűnt, sóvárogva, szinte fájdalmasan néztem fel az ürbe, vajjon hosszú-e még a felhőpalást, melynek rut szürke, párás tömege elrabolja tőlem a világító sugárt! Olyan lassan, lomhán mozdult odafönn a felhőgomoly, mintha a párás föld örökre megülni akart volna azon az egy helyen.

Szomoru és élettelen volt minden, de csak odafönn. A szerelmes anya ölébe idelent, érett tavaszban lüktett a föld ereje . . . Liliombokor mellett állottam éppen. Szűzfehérségben, karcsu szinte hivalkodva emelkedett ki vékony szárain a pázsit zöld alapjából.

— Liliomok, suttogtam magamban, réti liliomok! Lélek nélküli virágok, illat nélküliek. Csak a testük szép, a sudár karcsu test; csak a szűzfehér kehely gyönyörű és nincs

illatuk, nincs lelkük . . . Mint a szoborszép leányoknak; mint a szoborszép asszonyoknak . . . A hosszú vékony szár tövében megsimulnak szinte oltalmazólag a hosszukás, kövér sáslevelek, az egészet befogja a harmat igazgyöngyeivel teleszórt zöld pompa és azontúl nem messze a forró föld, a poros föld.

Husz egynéhány, talán több virága volt a bokornak. Némelyiknek most fakadt meg hófehér bimbója; a másik már tejpompában ragyogott, és a bimbó nem simult más ághoz, nincs is talán amelyik nemzete? Egyik szár nem ölekezett a másikkal, sem szerelmes fonódással, sem gyöngéd ráhajlással, sem enyelgéssel vagy discrét vágyódással. Mint ahogyan az anya szokott néha magzatával; ahogyan üdvözlí a leány a fivért; a barátnő játszik a társnőjével; ahogyan vágyik a leány, mert nőnek született. Mint a hogyan lenni kellene.

Minden egyes virág délcegen emelkedett karcsu száron: magányosan, ridegen és a másik mellette ugyanigy. Most szellő rebben . . . az egyik szelid hajbókolással köszönti társát, még alázatosságában is bizonyos büszkeséggel. Mintha óhajta valamit, és kérne, vágyva vána barátságot, csekélyke vonzódást, szeretetet. Hiszen virág amaz is. De a másik gögösen elfordítja fejét, a válasz büszkén tagadó:

— Nem létezik más lilioma a földnek, csak én! . . . a testem délcegségét csak meglatni lehet, leirni nem. Szüzi kelyhem olyan

fenséges, mintha égő napsugár nemzette volna a hegycsucok kristály havával. A testem bársonyával nem versenyezhet India minden selyme, még ha holdtól elorzott szivárványsugárt szőttek is szálaiba. Szírom ajkam méze méreg a csókos pillének . . . Ne érintsetek, ne bókoljatok! Nem akarlak benneteket! Senkit sem óhajtok; csak magamat szeretem . . . !

Mint egy mindenkitől irigyelt tündöklő, szobor szép asszony? . . . Mint egy szoborszerű márványszívű leány? Mint a mi hazug asszonyaink . . .

Pille szállt a bokorra . . . fénylő szemű, csókos száju, himes lepke. Előbb körülírbegte a bokrot: választott. Aztán körülrepedte a kiválasztott virágot: és szárnya verésével zenélt az alvó szépségnek; tán sugott is neki valamit röptében.

És a szüz, a fehér liliom nem pirult el. A mi asszonyaink arcát sem szokta megfesteni a szemérem inkarnációja . . . A lepke szomjas ajka mohón tapadt a liliomajakra. De a rét liliomának nem volt illata; a liliomajknak nincsen érdessége, méze. A pille megrebbent és szomoruan elrepült messze. A virágnak még reszketett a teste az ölelés hevétől, az elválás fájdalmától, azután a régi lett a büszkén, egyedülálló, fehér virág . . . Mint egy fehér hideg asszony, akinek hó tisztaságát éhes pilléknek egyetlen csókja nem fertőztethette meg. Nem fertőztette meg, mert a lepke elszállt, a virág megmaradt;

lépés napját, azt a közvetítőbe 24 óra lefolyása alatt visszaküldi.

A munkásközvetítő intézet ilyformán pontosan van értesülve, vajjon van-e egyik szakmában munkásfőnökség és így lehetséges, hogy a főnökség munkásokat oly helységbe küldje, ahol azokra szükség van, miáltal a munkásközvetítő a munkanélküliség ellen is eredménnyel küzdhet; emellett még statisztikát vezethet úgy a munkában lévő, mint a sztrájkoló, illetve bojkottáló munkásokról.

Mily fontos és hathatós eszköz a munkásközvetítő intézet, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a szociálisták ellene minden erejükből küzdenek; jól tudják, akié a munkásközvetítés, azé a hatalom a munkástömeg fölött; épp ezért szükséges, hogy a munkások mielőbb mindenütt szembe találják a munkaadók által fönntartott közvetítőket.

Ujdonságok.

— **Névnapok.** Sándor, József, Benedek, zsákkal hozzák a meleget. Ezen régi magyaros mondás azonban most éppen nem vált be, sőt ellenkezőleg, hideg, száraz szelet hoztak. Mindezek dacára dr. Pity Sándor községi orvost, Veres Sándor községi bírót és Szőke Sándor tb. szolgabíró, községünk három illusztris, közbecsülésben álló Sándorát igen számosan üdvözölték névnapjuk alkalmából, akik a hideg időjárás dacára, magyaros, meleg vendégszeretettel fogadták a tisztelgőket. Hasonlóképpen igen sokan üdvözölték dr. Orbán József ügyvédet és Barna Benedek közs. tanácsost is. A gratulálókhoz mi is csatlakozunk s óhajtjuk, hogy jó hírnevükhöz méltóan a jövőben hozzák is el a várva-várt meleget.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** A közigazgatási hatóságok kötelesek az embe-

a rabolt üdvöt nem látta senkisésem . . . Mint a mi szép asszonyaink, leányaink ülnek a család szentélyében, állanak az oltár előtt fehéren, tisztán, álnokon.

. . . Ujra ingott a bokor. Most már minden virága hajladozott; csaknem kettétört karcsu száruk. Vihar, vad szél hajtotta, sodorgatta a szárait; egymásba fonasztotta, összekuszálta a karcsu testüket. Ott pihent egy a másik kebelén; gyöngye az erősebb testére fonódott sóhajtozva, panaszosan susogva; oltalmat várva. Két kicsi virág, alig bimbózkodott, gyöngye lelkek még, letörve heverték. . . És amikor elült a szélvihar, a nap a rongyos felhőruha lyukain kikandikált és hideg sugárral végig csókolta a megtépett, könnyező mezőt, hogy felszárítsa könnyeit, akkor újra éledni kezdett a megvert bokor. Az összefonódott virágtestek, amiket a vihar egymásba csapott, szétváltak. A karcsu száruk kiegyenesedtek, a megtört virágok fehér homlokukat büszkén tartják fel a magasba. Nem volt már szükség a másakra; újra ragyogott az élet. A két letört virágra ki gondolt? Sáros földre hullott fehér liliomon taposni szoktak az emberek . . . Mint a mi gyűlöletes hazug asszonyaink, akiket az élet viharja egymásra utalt és, ha mult a vész, csak azt féltik, ami már régen elveszett; a rongyokra tépett becsületet. Mint a mi szegény halott virágaink, akiken liliomhulláskor sáros undok testtel csuszik át a legfertelmesebb földi féreg is. Mert a pocsolyában vannak, a sáros földön fekszenek. Mert mondják sza-

reket utbaigazítani, hogy mennyi idő alatt, minő felebbezéssel élhetnek és mely hatóság-nál kell a főlebbezést benyújtaniok. Ez a rendelkezés nagyon fontos, s a törvényhozásnak azt az akaratát igyekszik megvalósítani, hogy a közigazgatási eljárás minél egyszerűbb legyen és a költséges jogtanácsosok igénybevételét, amennyire csak lehet, mellőzhetővé tegye. Emellett arra is alkalmas, hogy az emberek bizalmát a hatóságokkal szemben megszilárdítsa. A belügyminiszter konkrét ügyek elintézése közben arról győződött meg, hogy a közigazgatási hatóságok eme rendelkezés ellen hanyagságból sokszor vétének. Ezért felszólította a törvényhatóságokat, hogy az alárendelt hatóságokat és hivatalokat az eljárási szabályok szigorú megtartására utasítsák s szükség esetén a mulasztásokat meg is torolják. Maga a miniszter kijelenti, hogy az erre vonatkozó panaszokat jövőre a leg-szigorubbán fogja elbírálni.

— **Halálozás.** Bárdos Flórián tekintélyes, széles körben ismert birtokos, községi képviselő folyó hó 18-án, 65 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 20-án, nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnok, jóbarátok és ismerősök, de különösen a szolgabírói hivatal, községi előjáróság és képviselőtestület, valamint akik megboldogult férjem: Bárdos Flórián végtisztességtételénél megjelentek s bármi módon kifejezett részvételükkel mérhetetlen fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezúton hálás köszönetemet. Mindszenti, 1907. március 21-én. Özv. Bárdos Flóriánné és családja.

— **Hegyi Antal** — vezérigazgató. Csongrádról jelentik, hogy az ottani keresztény gőzmalom r.-t. mult vasárnap tartott közgyűlésén a jelenlegi igazgató, Hatvani György helyére Hegyi Antalt választották vezérigazgatóvá majdnem egyhangulag. Hegyi Antal tehát Csongrádon marad, azonban a politikától távol akarja magát tartani.

— **A gummipuskák ellen.** Apponyi Albert gróf, mióta közoktatásügyi miniszter lett, minden alkalmat megragad az ő nagy kulturterveinek megvalósítására. Egy rendeletben, mely a napokban érkezett le Scossa Dezső, vármegyénkbeli tanfelügyelőhöz is, a miniszter újabb bizonyosságát adja annak, hogy hazánk kulturális elmaradottságán segíteni

bály lett, hogy mindig a gyöngye esik el! És szabály az is, hogy az alól a szabály alól nincs kivétel! És a mi gyöngye asszonyaink, leányaink elvesznek szegények, posványba sülyednek, az erősek pedig minden zivatart szerencsésen túlélik és legfeljebb, taposnak ők is egyet a másikon, a letört virágon, halottfehér, kiszívott liliomvirágon . . .

Odább egy másik bokor: sárga liliomok. Gyűlölt színű sárga virágok. Miként ha menyasszonyra adták volna a gyűlölség ruháját, ártatlan fehér bárny gyapjupalástját vonták volna be ezzel a lehetetlen színű kolorittal. És a virág mintha érezné, hogy a természet hibáztat, maga akar segíteni. A tartása ernyedtebb, engedékenyebb, odaadóbb. Mintha a növénytestek vastkosabbak lennének, a kehely a sikoltó szín dacára is husosabb, bujább, a rengése, a mozdulása mintha ledérséget, kéjes hajladozást mutatna . . . Mint egy elhízott, lángszemű selyembe bujt asszony, ki buja testének ringó szépségével hív és utálatot kelt. Mindenki utálja, gyűlöli a nők rosszóságát, a napjainkban igaztalanul frázisnak csufolt örök igazságot és mindenki keresi . . .

. . . Estéknél, ha az alkonyat ólomszínű madara a földre száll, hársorok, parkok, utcák zajában rétek, mezők félcsendjében, erdők áhitatában, patakok zenélő csobogása mellett nyílnak, virágzanak a liliomok. A fehér, a sárga liliomok! Egyik fehér, szűzies, a másik sárga, buja sárga. Egyiknek szaga van, erős, bódító lehellete izes méreg, nem illat! a

akar. A miniszter ugyanis szigorúan utasítja a tanfelügyelőket, hogy — miután a madárirtás, fészekdulás és tojásszedés, valamint az általános madarászati szenvedély az iskolás gyermekek jellemképzésére káros hatású, — ügyeljenek arra az ország összes tanítói, hogy a gummipuskák és parittyák használatát szigorúan ellenőrizzék. No szegény gyerekek — ezután nem szabad gummipuskával lövöldözni. Így most már kénytelenek lesznek valami új szórakozás után nézni; ha ugyanis lesz tanító, aki a miniszter gummipuska-rendeletét foganatosítani és végrehajtani tudja.

— **Árviz elleni készülődés.** Lépten-nyomon találkozhatunk bizottságokkal, amelyek majdnem mind egy dologban járnak-kelnek. Vizsgálják a védgátakat s hol a minisztérium, hol a társulatok, hol meg az érdekelttség részéről vannak kiküldve, hogy meggyőződjenek a vidéki lakosság vagyonának és életének biztonságára megépített tiszai töltések védképességéről, s pótolhassák a még netán észlelt hiányokat. Azt hisszük, a mi vidékünk mindkét oldali érdekelttsége nyugodtan hajthatja fejét párnájára, mert mindkét partigátok felügyelete kipróbált emberek kezében van, akik idejében gondoskodtak a szükségesek beszerzéséről, a töltések jókarban tartásáról. Mint hirlik, sok hó fekszik a Tisza és mellékfolyóinak eredeténél. Több, mint 10—12 év óta bármely évben. Ha tehát az oivadás gyorsan következne be, avagy éppen meleg esővel, az esetben bizony jelentékeny mértékben megduzzaszthatná a Tisza vízszinét s nem tartható kizártnak, hogy a védekezést is szükségessé fogja tenni. Jól teszi tehát mindenki, akit érdekel, ha készen várja az ár elvonulását. Jóllehet, az sincs kizárva, hogy lassu olvadással vesz el a hegyek hava s az elővigyázat csak arra lesz jó, hogy a netaláni eshetőségekre figyelmeztesse az árvizektől már-már elszokott érdekelttségeket. Máskülönb azonban jobb, ha elmarad az árviz s enged mindenkit nyugodtan végezni évi munkáját s nem szaporítja a gazdaközön-ségnek amugy is tetemes kiadásait.

— **A répamag impregnálásáról.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmívelésügyi és növénytermesztő szakosztálya

másiknál csak az, ami illata van a fehérségnek, tisztaságnak. És a sok fehér homlok mögött, mert a sárga virágnak is fehér a homloka, ugyanaz a gondolat; a nemek beszéde is a hivatató ringás . . . „Engem nézz! . . . Én vagyok, akit keressz!“ . . . És a más, valósággal szuggerálva a még távoli ködfoltnak tetsző gondolatot emigy ígér: i . idővel! . . .

Gyűlölt fájdalmat szülő, hivatató fehér liliomok, sárga liliomok mért vagytok óhajtott, szeretett, édes virágok? Oh hogyan szeretlek én is, megvetve, gyűlölve titeket.

. . . Ott, nem messze, a pázsit ölében még, arató leányok mennek; réti virágok, vadvirágok. Övükbe tűzött rokolyáik alól benneteket megszegyenitve villan elő a liliomtest. Nézzetek . . . Élők, illatozók, . . . Feleletet is adnak talán?

Sárga bokor; csunya bokor!
Azt a két bokrot odahagytam.

IBOLYÁK.

Ideje volna már dalolnom
A márciusi ibolyáru,
Mint piros arcu ifju lányka
Napfényes utcasarkon árul.

De jaj, ezuttal lám, kijátszott
A március minket galádul,
Nem látok, bár szemem kinézem,
Leányt, ki ibolyákat árul.

Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amely Rázsó Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répamag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezletről szóló tudósítást részletebben ha kis konkurencia izt éreznők ki a dologból. Az értekezleten ugyan is magkereskedők is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szerezhető be az impregnált répamag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna! Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répamag, melyet Mauthner Ödön budapesti magnagykereskedő hoz forgalomba, határozottan sokkal jobb s nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbiteni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél éveken át mindig jelesen vált be.

— **Letartóztatott bankóhamisító.** Az utóbbi időben nagyon elszaporodtak községünkben a hamis bankók. Akaratunk ellenére is szinte félve fogadtunk el papírpénzt, attól tartván, hogy nem-e valami ügyes hamisítvány jutott birtokunkba, amelyen tudadni nem könnyű dolog. Mert tudvalevőleg e hamisítványok oly tökéletesek voltak, hogy még a szakértőt is könnyen megtéveszthették volna. Csupán a sorozat piros számai, melyek kézzel voltak odarajzolva, árulták el a bankók értéktelen voltát. Hosszas, fáradságos kutatás után végre sikerült a csanyteleki csendőrségnek — a Mindszenti csendőrség közbenjárásával — a ritka ügyességű bankógyártót kinyomozni és elcsipni. A letartóztatás előzményei a következők: Antal Mihály baksi szőlősi lakos átruccant Csanytelekre s ott egy kereskedőnél különféle árukat vásárolt. Fizetésnél 100 koronást adott s a kereskedő a vételár után fönmaradó összeget ki is fizette. Történt azonban, hogy a kereskedőnek is hamarosan nagyobb összeget kellett kifizetni, amely között ott volt az Antal Mihálytól kapott száz koronás is. Ezt sehogysem akarták tőle elfogadni, mivel hamisnak állították. A megrémült kereskedő mindjárt átrohant a csendőrséghez s ott jelentést tett az esetről Tóth Kása István őrmesternek, aki a megadott személyleírás alapján csakhamar elfogta Antal Mihályt, mint a hamis pénz forgalomba hozóját, aki épp a korcsmában borozgatott és finom szivarból eregetett illatos füstkarikákat. A meglepett magyar hosszas faggatás után előadta, hogy a hamis bankót Balázs Mihály Mindszenti Rákóczi-utcai lakostól kapta értékesítés végett, Balázs viszont azt valotta, hogy a kifogásolt bankót a Mindszenti temető árkában találta. A csendőrök e vallomással nem elégedtek meg, hanem e hó 15-én a községházánál újból elővették Balázst, hogy a hamis pénz eredetére nézve vallomásra bírják. Tóth Kása őrmester és Mondovics Mindszenti őrsvezető kereszkérdésekkel úgy megzavarták a makacs kubikost, hogy végre föredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy a hamis pénzt Basa Sándor komájától kapta, aki fényképész Nagyhalmágyon. Basa — állítása szerint — szentesen volt hosszabb ideig alkalmazásban s ott egy leányba lett szerelmes, amely szerelemnek következményei is lettek. Basa menyasszonyát, míg betegségéből föl nem épült, nála helyezte el, ő tartotta s ily módon jutott vele komaságba. De adott Basának 400 koronát kölcsön is, aki ennek fejében átadott neki 4 drb százas és 4 drb ötven koronás bankjegyet. Ezekből Balázs már 2 drb százast és 2 drb ötvenkoronást értékesített, a még meglevő bank-

jegyeket pedig átadta. E vallomás alapján csendőreink elutaztak Nagyhalmágyra s ott a Basa fényképésznél megejtett házkutatás során tényleg megtalálták a bankók sokszorosítására szolgáló fényképészeti lemezeket. Basa Sándort azonnal letartóztatták s bekisérték a szegedi kir. ügyészség fogházába.

— **A régi adós.** Tegnap délelőtt beállított Tary főszolgabíróhoz a Mindszenti muzsa egyik füstös arcu képviselője, aki erősen megviselt zsakettjére hivatkozva, mély alázattal azon kéréssel fordult a főbíró ismert jószívéhez, hogy ruhátlanságát egy viseltes öltönyvel segítse ki, ha valami csekély összeget kell is érte fizetni.

A főbíró, aki a hivatalos akták tanulmányozásával igen el volt foglalva, a megindító beszéd hallatára egy pillantást vetett a füstös muzsafira, aki oly szánandó arcot vágott, hogy nem tagadhatta meg a kérelmet. De mivel ő a nyugalomba tett öltönyeit nem szokta számon tartani, a továbbiakra nézve a nagyságos asszonyhoz utasította.

A cigány azonban, nagy csodálkozásra meg sem mozdult.

— **Hát te miért nem mégysz? Mit akarsz még?** — kérdi türelmetlenül a hivatalos dolgoival elfoglalt főbíró.

— **Ném méhetek, kényérgém, nagyságos főbíró urám, mert míg a távályi ruhá árával is tartozsom!**

— **Tavaszi munkája hátra maradt** ez évben a gazdának. Bezzeg, Mátyás nem eresztette földbe az árpát. Sándor, József, Benedek sem hozták zsákkal a meleget. Azért próbálgatja egyik-másik gazda a szántást-vetést, de kevés eredménnyel. Más hol pedig török szakad a legjobb Sack-eke is, nem kis öröme a kovácmestereknek, akik tudniillik nem konvenciók mesterek, mert hát ezeknek kevés okuk van a törött ekék szaporodásának örülni. „Miért nem szánt kend már, Pali bátya?” — kérdi a falusi szomszéd tanyai szomszédját a tegnapi hetipiacon. „Hát csak azért, Miska öcsém, mert nekem nincsen konvenciók kovácsom.” A vetés is erőltetett még — mint mondják — csak a porba hullhat a vetőmag.

— **A rendőr és a részeg ember.** Egy garázdalkodó részeg embert kísért be a rendőr a kóterta éjnek idején.

Reggel aztán jelentést tesz a rendőr a kapitánynak.

— **Jelentem alásan, nagyon rendellekedett és részeg volt, azért kísértem be.**

— **Hol van? — kérdé a kapitány.**

— **Nincsen meg már — válaszolt ártatlan arccal a derék András bácsi.**

— **Hát hova lett?**

Jelentem alásan, nagyon szidta a rendőrséget, hát kidobtam! . . .

— **Bonyhádi tehének.** A csanyi tejszővetkezet — mint tudósítónk jelenti — a napokban elhatározta, hogy 53 drb Bonyhádvidéki fajtehenet vásárol, amely célra a vármegyei állattenyésztési alapból 4 százalékos kölcsönt vesznek föl a jószágtartó gazdák. Csanyon már régebb idő óta vannak bonyhádi fajtisza tehének, amelyek annyira kielégítik az ottani gazdák követelményeit, hogy a mostani szállítmány elé a legnagyobb várakozással tekintenek.

— **Evés előtt vagy evés után dohányozunk-e?** Evés után! Az evés előtt való dohányzás a gyomorra nézve határozottan káros. Azok a gázalaku termékek, amelyek a dohány égése alatt jönnek létre és amelyeket a dohányzó egyének szervezete magába vesz, izgatólag hatnak az emésztő szervek — tehát a száj nyálmirigyének és a gyomor emésztőnedv-mirigyének — idegeire,

miáltal bő váladék jö létre. Amint látjuk, a dohányzás, ha nem megy túlzásba, az emésztés föltételeit csak elősegíti, de hogy ez a kedvező hatása ne vesszen kárba, szükséges, hogy az emésztés folyamán, tehát az evés után vétessék igénybe. Ilyenkor tehát a dohányzás nem ártalmas. Ha azonban evés előtt, éhgyomorral dohányzunk, akkor az emésztéshez szükséges nedvek leválasztása hiába történik, és ezek a nedvek étel hiányában közvetlenül a gyomor falát érve, arra felette izgatólag hatnak, úgy, hogy a mirigyek idegei csakhamar kimerülnek, ami az étvágy eltompulását vonja maga után. Ha tehát nem akarjuk gyomrunk emésztő képességét lefokozni, ne dohányozzunk éhgyomorral, de legkivált ne reggel, ágyban fekve.

— **Építőmunkások táncvigalma.** A Mindszenti építőmunkások és iparosifjak 1907. évi április hó 1-én (husvét másodnapján) Dobos István vendéglőjében, a vásárhelyi zenekar közreműködésével saját könyvtára javára zártkörű husvét táncvigalmat rendeznek. Belépődíj személyenként 1 korona. Kezdeté este 7 órakor.

— **Rosz szomszédok.** Örökös háborúságban élt a csongrádi tanyákon a Kovács család a vele szomszédos Fáy István családjával. Különösen elmérgesedett ez a harc mikor Cseh Ferenc, aki hirtelenharagu, erős ember volt, az egyik Kovács-leányt elvette. Ettől fogva napirenden volt a civódás közöttük s Cseh Ferenc, ahol csak lehetett, kárt okozott szomszédjának. Ha Fáy baromfia, sertései, tanyjára tévedtek, irgalmatlanul le-puffantotta azokat s kijelentette, hogy gazdájukkal is így fog elbánni. 1905. évi május 9-én Fáy István végre elérkezettnek látta, hogy rossz szomszédjával leszámoljon. A répa-földeken dolgozott Elek nevű fiával, amikor Cseh Ferenc lövőtávolságra jött. Szó nélkül rá-sütötte revolverét, de nem találta. Cseh Ferenc erre odait fordulva, bekiáltott a tanyára:

— **Gyertek ki tanunak, agyon akar löni!**

Fáy István még egyszer lött s a golyó ellenfele halántékába furódott. Az erős ember még mindig talpon volt, mikor az öreg Fáy ráparancsolt fiára:

— **Lódd agyon a kutyát!**

A fiu engedelmeskedett, egyetlen lövéssel leterítette a közös ellenséget, aki nyomban meghalt. A szegedi esküdtbírószék szándékos emberölés büntette miatt Fáy Elekét, mint tettest tíz esztendei, az apát, mint felbujtót három évi fegyházra ítélte. A vádlottak semmiségi panaszával e hó 22-én foglalkozott a Kuria harmadik büntető tanácsa, amely az enyhítő szakasz alkalmazásával Fáy Elek büntetését nyolc esztendei fegyházra, Fáy Istvánét pedig egy évi és tíz hónapi börtönre szállította le.

— **Árvizveszedelem a Maros mentén.** Szatmárnémetiből jelentik: A Maros rohamosan árad, ugyannyira, hogy Szatmárnémeti külterülete teljesen víz alatt van. A lakosokat csolnakokon mentik. A vészbizottság összeült és megtette a lehető intézkedéseket a katasztrófa elkerülésére, amely minden órában végpusztulással fenyegeti a várost.

— **A tavaszi szőlőmunkáról.** Mult közleményem után több gazda kérdezte tőlem, hogy nyitás után miért fedetem el a fiatal tőkét, az ő vincellérje kinyitja és azt mondja: úgy kell azt hagyni, úgy jó annak. A felelet erre annyira közérdekű, hogy érdemes lesz bővebben kifejteni. Hát azt jól teszi a vincellér, ha a fiatal oltvány nyakáról is el-tisztítja a földet, mert abban igaza van, hogy

a nap lesti arról a téli penészt, edzi az oltást stb. De azt nem mondja meg a vincellér, hogy miért hagyja úgy nyitva tovább is azt a tőkét? Megmondom tehát én. Azért hagyja úgy, mert akkor a nap úgy megszáritja a tőke nyakát, hogy nyáron át nem hajt harmatgyökereket, kevesebb bajlódást okoz a tisztántartása. Hiszen ez akkor jó dolog ugyebár? Jó a vincellérnek egy kicsit, de bezzeg árt ám a gazdának, de nem kicsit! Mert a jóságos napsugár nem nézi ám, hogy emez erősebb tőke, az meg gyengébb, egyformán süt mindenikre! Ebből aztán az következik, hogy sok gyöngye tőke szenved, sok pedig bele is pusztul az edzésbe. Napégetést kap. Ezt aztán nem kell többet gyökerezni csakugyan. Pótolthatja a gazda. Mindezekből az következik, hogy az egy, két-három éves tőkét nyitáskor szellőztessük ki, de egy-két nap mulva fedessük el az oltás helyéig, csirkéztessük be. Egy kissé több dolgot ad, de megmentjük vele a tőke életét. Azt is megtanulhatja ebből a gazda, hogy ha nem kell gyökerezni nyáron át a fiatal szőlőt: akkor az rosszul volt kezelve s ha a következő évben sokat kell pótolni, ime ez volt az oka. Vaday József.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1907.

Eladó ház és kovácműhely.

Egy igen jó karban levő ház, mely a főutcán van, a benne levő jól felszerelt kovácműhellyel együtt eladó. Ugy a ház, valamint a kovács-műhely berendezés külön is megvehető. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek Hegedüs Györgynél Mindszenten.

Eladó cséplőgép.

Egy használt, de jókarban levő, 8 lóerejű Clayton & Schuttleworth-féle cséplőgarnitúra jutányos áron eladó Rónay István gőzmalomtulajdonosnál Szegváron.

SZEGED FELETT

Tápió községgel szemben, Maros torkolatától Lelle és Makón átvonuló Maros védőítés építéséhez bármilyen nagy számban találnak foglalkozást kordék, kocsik és gyalogmunkások egész éven át. Kordék és kocsimunkára alapegységár 55 fillér és további 100 méter távolság 5 fillér köbméterenkint. A gyalogmunka 45 és 50 fillér köbméterenkint.

Bővebb felvilágosítást nyerhetnek

Deutsch vállalkozók irodájában, Szeged

ÉLŐKERÍTÉS

Gleditschia, élősvény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. nem mehet át; ez a legolcsóbb örökös, áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva, jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszövetet, a legalkalmasabb gyártmányt, olcsón, 100, 150 és 200 cm. széleset.

SZŐLŐLUGAS

minden háznak legszebb disze, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—300 fürtöt terem.

Szőlőültvények

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigoruan válogatott, tők letes forra lásu és fajtisza, dús-gyökerű példányok.

DELAWARE

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdankint, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell, és kezelni semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

Nagy Gábor

szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA.

Levelezés minden nyelven. 2—3

Eladó ház

Elek Ignácnak a Kossuth-Lajos-utcában levő háza szabadkézből eladó. Értekezhetni Diamant Rózánál a helyszínén vagy lapunk kiadójával. 4

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

ESTERHÁZY-COGNAC

mely

a közönség kedvencz itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

**GRÓF ESTERHÁZY GÉZA-FÉLE
COGNACGYÁR**

Budapest V., Nádor-utca 16.

—14

Méh-családokat

megvételre keres

Márton Géza áll. tanító

Csongrád-Mindszent

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

STIRIAI KÖTŐGÉP

mellyel naponta a legkényelmesebben 5—6 koronát kereshet mindenki.

Árjegyzék ingyen.

Kedvező fizetési feltételek.

Tanítás Budapesten ingyen.

Első Styriai kötőgépgyár

magyarországi képviselője

Fogl József Lajos

15—30 műgépész

Budapest VI., Csengeri-u. 54.

Lokomobilok, Gőzcséplőgépek, Benzinmotorok,

Áratógépek, Talajmivelő eszközök,

Teljes malomberendezések stb. stb.

1—15

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST